

LGS Hazırlık
8.SINIF
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi

Zekat ve Sadaka
Ünite Özeti

dinkulturu.org

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersleri için tasarladığımız birbirinden kaliteli ve özgün çalışmalardan oluşan etkinlik, materyal ve slaytlardan zamanında haberdar olmak için sosyal medya hesaplarımızdan bizi takip edebilirsiniz.

 /Dinkulturu_org

 /DinkulturuOrg

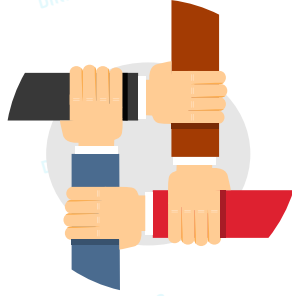
 /Dinkulturu.org

 /Dinkulturu_org

 /dinkulturu.org

1. İSLAMIN PAYLAŞMA VE YARDIMLAŞMAYA VERDİĞİ ÖNEM

Yaratılıştan gelen farklılıklarla hayatın içinde yoğrulan insanlar muhakkak birbirleriyle yardımlaşma ihtiyacı duyarlar. Yardım anlayışının özünde fedakârlık vardır. Maldan sevgiye kadar her şeyin bir başkasıyla paylaşılması vardır. Yüce Rabbimiz bizlere Maide Suresi'nin ikinci ayetinde **"İyilik ve kötülükten sakınmakta birbirinizle yardımlaşın, günah ve düşmanlıkta yardımlaşmayın."** buyurmaktadır.

Evrende gördüğümüz her şeyin mutlak ve yegâne sahibi Allah'tır ve Yüce Mevla'mız bütün bunları insanoğlunun hizmetine sunmuştur. Bu gerçek Âli İmran Suresi'nin 26. ayetinde **"Rasulüm şöyle de: Ey mülkün sahibi Allah'ım. Sen dilediğine mülkü verirsin dilediğinden mülkü çeker alırsın. Dilediğini aziz edersin dilediğini zelil edersin. Hayır senin elindedir. Muhakkak ki sen her şeye kâdîrsin."** şeklinde dile getirilmektedir. Dünyada kalacak olan malımızı Allah'ın emrine göre kullanmak ve harcamak önemli bir iştir. Çünkü insan bu harcama ile ahirete uzanan geçide sağlam bir köprü kurma imkânı elde edilecektir.

Ayete ve hadislerde Paylaşma ve Yardımlaşma

- “O takvâ sahipleri ki bollukta da darlıkta da Allah için harcarlar, öfkelerini yutarlar ve insanları affederler. Allah da güzel davranışta bulunanları sever.” *Ali İmran Suresi 134. ayet*
- “Sadaka veren erkeklere ve sadaka veren kadınlara ve Allah'a güzel bir ödünç verenlere, verdiklerinin karşılığı kat kat ödenir ve onlara değerli bir mükâfat vardır.” *Hadid Suresi 18. ayet*
- “Üç şey ölünün arkasından mezara kadar gider. Ailesi, malı, ameli. Bunlardan ikisi geri döner biri kalır. Geri kalan ameldir.” *Hadisi Şerif*
- “Bir hurmanın yarısı ile bunu da bulamıyorsanız güzel bir sözle ateşten korununuz.” *Hadisi Şerif*
- “Herhangi bir Müslüman'ın diktiği ağaçtan yenilen, çalınan ve eksilen şey onun için bir sadakadır.” *Hadisi Şerif*
- “Onların mallarında dilencinin ve yoksulun bir hakkı vardır.” *Zariyat Suresi 19. ayet*
- “Sevdiğiniz şeylerden Allah yolunda harcamadıkça iyiliğe asla erişemezsiniz...” *(Âli İmran Suresi, 92. ayet)*

Hicret ve Kardeşlik: Müslümanların Mekke'de zulüm ve işkence görmeleri nedeniyle Medine'ye hicret etmeleri İslam tarihinde dönüm noktası olmuştur. Medineli Müslümanlar hiç tanımadıkları, maddi hiçbir beklentilerinin olmadığı Mekkeli din kardeşlerine kucak açmışlar. İslam tarihinde eşi benzeri zor bulunur bir kardeşlik örneği sergilemişlerdir. İslam'ın paylaşma ve yardımlaşma dini olduğunu yaşayarak bütün insanlığa göstermişlerdir. Medineli Müslümanlara bu nedenle çokça yardım edenler anlamında ENSAR denilmiştir; Ensar ve Muhacirin Kur'an'da anlatılmıştır.

İslam Paylaşma ve Yardımlaşmaya Önem Veren Bir Dindir

- İslam, maddi ve manevi paylaşma ve yardımlaşmaya önem veren bir dindir. Çünkü İslam, insanların mutlu ve huzurlu bir ortamda yaşamalarını amaçlar.
- Toplumda barış ve sevginin egemen olmasını ister. İslam dininde her yönüyle paylaşma ve yardımlaşma **"iğilik"** kapsamında değerlendirilir.
- İslam, durumu iyi olanların olmayanlara yardım etmelerini, fakirlerin onların mallarındaki hakkı olarak değerlendirir. Bir ayette şöyle buyrulur: **"Mallarında (yardım) isteyen ve (iffetinden dolayı istemeyip) mahrum olanlar için bir hak vardır."**
- İslam dininde elindeki imkanları yoksullarla paylaşmayanlar eleştirilir. Örneğin Ma'un Suresi'nde yoksulu doyurmayan ve yoksulu doyurmaya teşvik etmeyenler, yetimi itip kakanlar ve en ufak bir yardıma engel olanlar kınanır.
- İslam'da paylaşma ve yardımlaşma sadece maddi konularda değerlendirilmez. Örneğin Kur'an-ı Kerim'de verecek bir şeyi olmayanın muhtaç durumda olanlara gönül alıcı güzel sözler söylemesi, paylaşma bilinci kapsamında değerlendirilir.
- Hadislerde de insanların sevinç ve üzüntülerini paylaşmak Müslümanın Müslüman üzerindeki haklarından sayılmıştır.
- Hasta ziyareti, davete icabet, cenazelere katılmak taziyede bulunmak hadislerde öğütlenen paylaşma ve yardımlaşma örneklerindedir.
- Müslüman, yakın çevresinden başlamak üzere tüm yüzünden sorumludur. İnsanı ve insanın içinde yaşadığı dünyayı koruyabilmek ancak yardımlaşmayla mümkündür.
- İslam dini insana ve topluma faydalı olan hususlarda yardımlaşmayı emrederken zararlı ve kötü olan işler üzerinde yardımlaşmayı yasaklamıştır. Bu konuda Yüce Allah, **"... İğilik ve takva (Allah'a karşı gelmekten sakınma) üzere yardımlaşın. Ama günah ve düşmanlık üzere yardımlaşmayın. Allah'a karşı gelmekten sakının..."** buyurmaktadır.
- İyilik ve yardımseverliğe teşvik edilen bir başka ayette ise Müslümanlara Yüce Allah **"...(Ey müminler!) Siz hayır işlerinde yarışın..."** buyurarak Müslümanları insanlığa faydalı olacak işlerde yarışmaya çağırılmaktadır.

2. ZEKAT VE SADAKA

Zekat: Sözlükte temizlenme, çoğalma, bereket, gelişme gibi anlamlara gelir. Zekat; dinen zengin sayılan Müslümanların yılda bir kez mallarının belli bir kısmını ihtiyaç sahiplerine vermesidir. Zekat ibadetinin şartları elverişli Müslümanlar için dini hükmü farzdır.

Nisap: Dinen zengin sayılma sınırına, mali yeterlilik ölçütüne denir. Nisap miktarı ise asli ihtiyaçlar hariç kişinin en az 80,18 gram altın veya buna denk mala sahip olmasıdır.

İnfak: Bir Müslümanın Allah'ın rızasını kazanmak için sahip olduğu maddi imkanlardan ihtiyaç sahipleri için harcama yapması, bağışta bulunmasıdır.

Sadaka: Doğru söylemek verdiği sözden durmak demektir. Allah'ın sevgisini kazanmak amacıyla yapılan hayırlı işlerin tamamı sadaka olarak nitelendirilir.

Bir Kimsenin Zekât Vermekle Yükümlü Olabilmesi İçin Gereken Şartlar

- Akıllı olmak
- Ergenlik çağına gelmek
- Müslüman olmak
- Nisap miktarı mala sahip olmak
- Malını dilediği gibi kullanma imkanına sahip olmak

Ünite Konu Özeti

Nelerden Ne Miktar Zekat Verilir?

- **Altın, Gümüş, Para, Menkul Değerler ve Ticaret Malları:** Bu türlerden verilmesi gereken zekat oranı 1/40'tır.
- **Koyun ve Keçi:** 40'tan 120 ye kadar 1 koyun, 121'den 200 kadar 2 koyun verilir.
- **Sığır ve Manda:** Büyükbaş hayvanların zekat oranı 1/30'dur.
- **Deve:** Her beş deve için bir koyun ya da bir keçi verilir.
- **Toprak ürünleri:** Toprak ürünlerinde masraf varsa 1/20 oranında, üründe masraf yoksa 1/10 oranında verilir.
- **Madenler:** Madenlerden verilecek zekat oranı 1/5'tir.

⚠ **Öşür:** Toprak ürünlerinden alınan onda birlik zekat öşür olarak da adlandırılır.

🎯 **Tevbe Suresi 60. Ayet:** "Sadakalar (zekâtlar) Allah'tan bir farz olarak ancak, yoksullara, düşkünlere, (zekât toplayan) memurlara, gönülleri (İslâm'a) ısındırılacak olanlara, (hürriyetlerini satın almaya çalışan) kölelere, borçlulara, Allah yolunda olana, yolda kalana mahsustur. Allah pek yi bilendir, hikmet sahibidir."

Zekat Kimlere Verilir? (Tevbe Suresi 60.ayet)

- **Yoksullar:** Nisap miktarından daha az malı olan muhtaç kimselerdir. Bunlara fakir de denir.
- **Düşkünlük/Miskinler:** Hiçbir malı veya geliri bulunmayan çok zor durumda olan kimselerdir.
- **Zekât Toplayan Memurlar:** Devlet adına zekâtı toplamakla görevli kimselerdir.
- **Gönülleri İslâm'a Isındırılacak Olanlar:** Müslüman olmadığı halde İslâm'a ısındırılmak istenen kimselerdir.

- **Köleler:** Özgürlüğü elinden alınmış kimselerdir.
- **Borçlular:** Borçlu olup nisap miktarından daha az malı bulunan kimselerdir.
- **Allah Yolunda Olanlar:** İslâm'ın yayılması ve öğretilmesi için çaba gösteren kimselerdir.
- **Yolda Kalanlar:** Memleketinden uzakta bir nedenden dolayı parasız ve çaresiz kalan kimselerdir.

🎯 **Önemli Not:** Bir Müslümanın kendisi ve ailesinden bakmakla yükümlü olduğu kimselerin yeme, içme, barınma, giyinme, sağlık, eğitim, ulaşım gibi gerekli temel giderleridir. Bu nedenle temel ihtiyaçlar kapsamına giren mal veya eşyalar için zekât verilmez.

Zekat Kimlere Verilemez?

- 👉 Anneye
- 👉 Neneye
- 👉 Eşe
- 👉 Babaya
- 👉 Torunlara
- 👉 Dedeye
- 👉 Çocuklara

Zekat ve Sadakanın Farkları

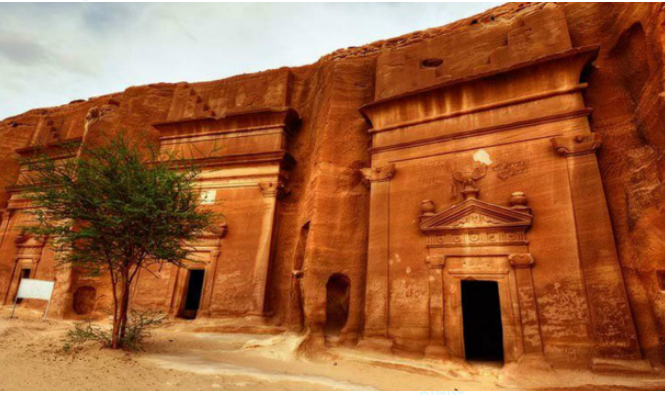
- Zekatın belli bir zamanı ve miktarı vardır. Sadakada ise belli bir zaman ve miktar yoktur.
- Zekat sadece maddi bir ibadettir. Sadaka ise hem maddi hem manevidir.
- Zekat vermek için zengin olmak gibi belirli şartlar vardır. Sadakada ise bu şartlar yoktur.
- Zekat belirli kimselere verilir. Sadaka ise herkese verilebilir.
- Zekat farz bir ibadettir. Sadakanın hükmü ise çeşidine göre sünnet ve vacip olarak değişir.
- Zekkatta belli miktarlar vardır. Sadakanın belli bir miktarı yoktur (Fıtır sadakası hariç)

🎯 **Fıtır (fitre) Sadakası:** Yüce Allah'ın bize bahsettiği varlığımızın bir şükürü, ramazan ayında oruçluken istemeden yaptığımız kusurlu davranışlarımızın bir özürlü için verilen sadakadır. Bu sadakanın miktarı, veren kişinin bir günlük yemek masrafı kadardır. Ramazan ayı içinde verilir. Fitre sadakası Miktarını diyanet işleri başkanlığı her yıl ilan eder.

⚠ Sadaka-i Cariye: İnsanın ölümünden sonrada sevabı devam eden sadakadır. Örneğin okul, hastane, yol, ağaç dikme, cami inşa etme vb.

🎯 Vakıf: İslama göre helal kabul edilen mallardan faydalanma hakkını Allah'ın rızasını umarak toplumun kullanımına verilen hayır kurumudur.

3. BİR PEYGAMBER TANIYORUM: HZ. ŞUAYB (A.S.)

- ⊙ Hz. Şuayb (a.s.) Medyen halkına gönderilmiş bir peygamberdir.
- ⊙ Medyen halkını özelliği ölçü ve tartıda hile yaparak kazanç elde ettiğinden Hz. Şuayb, Medyen halkını Allah'a inanmaya ve alışverişlerinde dürüst olmaya davet etmiştir.
- ⊙ Medyen halkı menfaatlerine zarar gelmemesi için Hz. Şuayb'ın davetini kabul etmediler. Hatta başkalarının da inanmaması için çaba sarf ettiler.
- ⊙ Medyenlilerin küçümsemelerine, dışlamalarına ve tehditlerine rağmen Hz. Şuayb (a.s.) tebliğinden vazgeçmedi. Onları bir olan Allah'a (c.c.) kulluk etmeye, ölçü ve tartıda yaptıkları hilelerden vazgeçip ticaretlerinde adil olmaya çağırdı.
- ⊙ Medyen halkı inat ederek Allah'a (c.c.) kulluktan yüz çevirdiler.
- ⊙ Allah, Medyen halkını inanmamalarından dolayı onları uğultulu (korkunç) sesle cezalandırdı. Hz. Şuayb (a.s.) ve ona inananlar Yüce Allah'ın yardımıyla kurtuldular.

4. MAUN SURESİ

Maun Suresi, Mekke'de inmiş olup 7 ayetten oluşan bir suredir. Surenin ismini aldığı Maun sözcüğü, anlam olarak yardım ve zekat anlamlarına gelmektedir. Bu sure Kur'an-ı Kerim'in 107.suresidir.

Maun Suresi Hakkında

- ⊙ Kur'an-ı Kerim'de yetim ve yoksulların haklarının korunmasıyla ilgili pek çok ayet bulunmaktadır. Maun suresinde de bu konu işlenmiştir.
- ⊙ Bu surede yetimlere ve yoksullara kötü davranan, onlara sevgi ve şefkat göstermeyen kimselerin ahiret gününe gerçek anlamda inanmadıkları ifade edilmiştir.
- ⊙ Allah'ın nimetlerini ve hesap gününü inkar eden nankör ve amellerini gösteriş için yapan riyakar insanlardan söz eden surede, yetimlere ve yoksullara kötü davranan, onlara sevgi ve şefkat göstermeyen kimselerin ahiret gününe gerçek anlamda inanmadıkları ifade edilmiştir.
- ⊙ Maun Suresi'nde kendisinden başkasını düşünmeyen kimseler kötülenirken samimi Müslümanlar da yardımlaşmaya özendirilmektedir.
- ⊙ Maun suresinde namaz kılmalarına rağmen yardımlaşma bilincine sahip olamayan bencil insanların; kıldıkları namazlarının özünden uzak oldukları, ibadetlerini gösteriş olsun diye yaptıkları ve hayra engel oldukları dile getirilmektedir.
- ⊙ Bir kimse ibadetlerini sadece Allah'ın (c.c.) rızasını kazanmak için yapmalıdır. Şayet bir kimse insanlara gösteriş olsun diye bu ibadetleri yaparsa riya yapmış olur. Oysa Allah riyayı sevmez.

Ünite Konu Özeti

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersleri için tasarladığımız birbirinden kaliteli ve özgün çalışmalardan oluşan etkinlik, materyal, deneme sınavı ve slaytlardan zamanında haberdar olmak için sosyal medya hesaplarımızdan bizi takip edebilirsiniz.

Instagram
Sayfamız

 /Dinkulturu_org

Facebook
Sayfamız

 /Dinkulturu.org

Telegram
Kanalımız

 /Dinkulturu.org

LGS kapsamında her ünite için hazırladığımız bu çalışmamızın diğer ünitelerini Dinkulturu.Org'un basılı materyaller bölümünden, telegram veya whatsapp gruplarımızdan veya instagram ve facebook sayfamızdan indirebilirsiniz.

Dkab Öğretmenlerine özel Telegram ve Whats'App Grubumuza katılmak için tıklayınız.

**Yüksek
LGS Başarısı için
Bütün Detayları
Düşündük.**

- Net cevaplı yeni nesil ve özgün sorular
- Özet konu anlatımları
- Ayrıntılı LGS çıkmış soru istatistikleri
- Güncel LGS tadında deneme sınavları
- Eğlenceli öğretici etkinlikler
- Ünite sonu öğrenme kontrolü

**Detaylı incelemek
İsterim**